

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr 22. ANULU XV.

Telegraful ese de doue ori pe sepo-
mmana : joia si Duminica. — Prenume-
ratuine se face in Sabiu la expeditur'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
cata prin scrisori francate, adresate
catra expeditura. Pretiul prenumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
a celelalte parti ale Transilvanie si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu
8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se plateste pentru
intea ora cu 7. cr. si rula, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2. cr. si pentru a
trei'a repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Sabiu, in 16 Martiu 1867.

Cu 1 Aprile se deschide prenumera-
tione noua la „Telegraful Romanu“ pre-
lunga conditiunile espuse in fruntea foiei.

Editur'a.

34

Tipariulu (Press'a).

Sabiu 15 Marte.

Acesta plana tenera inca la noi, carea se iopta
mereu cu tote venturile posibile in primavera unei
vieti incepente, constitutioane si natuunale, multu
putinu, se radica si la noi pre tota dina. Poporul
cu tote ceste are inca putina cunoescinta de tipariu, din
causa, ca elu insusi (poporul), parte mare, innota in
nesciintia cetrei; din causa, ca in cei 18 ani din urma
limba decadiuta mai nainte, au luate unu sboru, pen-
tru deusulu, pre rapede, de a se poté tinde den-
sulu (poporul) de acestu sboru si in fine, din cau-
sa, ca multi suntu cu multu mai apatici, decatu sa
si ia ostenela si cheltuiela de a se interesá de pro-
ductele lui si de a impertasí cu poporul buneta-
tea acelor'a.

Si totusi astazi, candu vieti a omenimei e asiá
bogata de evenimente, candu insa si vieti a natu-
nala cuprindete atatea lucuri, cari suntu de intere-
sulu poporului, de care interesu insa — acesta are
numai nisice idei nechiare — este o imperativa
recerintia, ca binefacerile tipariului sa strabata pâ-
na si in casuti a cea din urma a poporului dela
tiéra.

Déca organulu limbei este datu de Ddieu omului spre a comunicá cu deaproapele seu cugetele sele si prin acésta comunicare, de a face legatur'a sociala intre ómeni mai tare, apoi tipariulu este organulu, care face acelesi servitii unei societati mai mari, carea impartasiesce cugetele unui poporu intregu si prin acésta lu léga imprumutatu de a face unu intregu, o individualitate mare. Amu disu pre putinu, pentruca déca meditam' asupra objectului acestu'a, apoi vedem, ca tipariulu astazi nu se marginesce numai la cele ce se intempla in mijlocul unui poporu, ci elu tinde asiá dicendu de a formá legatur'a intre omenimea iniréga. Elu, cu specialitatile sele din dina de astazi, ocupandu-se cu totu felulu de lucuri, cauta sa dea séma de lucrurile ce se misca pre suprafatia pamentului, ce compunu acea suprafatia a pamentului, ce ascunde ea; in fine se radica in atmosfera si petrece fenomenii din aceeasi; cu unu cuventu tipariulu, eu specialitatile lui nu mai e numai organulu comunicativ de cugetari, ci elu a devenit, amu puté dice cele cinci simtiri ale omenimei.

Din aceste putine de pâna aci, intielege ori si cine dara lips'a impretinirei cu cetirea, pentruca nimenea nu va cetezá sa dica, ea lui nu-i trebuie sa auda, sa véda, sa simta s. a. m. d. prin urmare nu va fi nimenea, carele sa nu vrea sa scie ce se intempla in lume si ce aru puté invetiá seu castigá din acele intemplari; dar éca si mijlocul de a face cunoscutu pre poporu cu interesulu seu.

Fatia cu afacerile politice, nu putemu trece cu vederea unu ramu alu tipariului, dñuaristic'a, carea astazi tinde a dà informatiuni din toti ramii sociali, cu deosebire insa din miscările politice, cari iarsasi nu putemu negá ca stau in legatura cu, si petrundu mai in toti ramii sociali. Ea nu numai ca face cunoscutu multimei cele ce se lucra de barbatii de statu prin cabinete si prin corporile legiuitor, darea desléga multor'a limb'a, si vocile aceste deslegate suntu o putere mare, pre care barbatulu prudentu de statu o poté folosi in favórea unei bune orientari in afacerile sele. Napoleonu I privea in tipariu pre a si es'a putere mare europeana si punea mai multu pretin pre densulg, decatu pre unele din puterile cu cari purta resbele.

Deci, déca ptntem recunoscere folosele tipariu-

lui pentru tote tempurile si pentru tote impregiură-
rile, va trebui in momentele de fatia sa o recunó-
scemu acésta cu atatu mai tare. Pentruca in tem-
pulu de fatia, candu lucrurile suntu in prefacere, sa
nu scapam' din vedere acele momente cari voru
trage in cumpana si pentru venitorulu celu mai in-
departatu.

Folosulu mai e si acel'a, caci, dupa cum amu
mai observatu, vomu si in pusetiune de a ne co-
municá si ideile produse atatu din evenimente dea-
deputulu, catu si din ideile altora, cari nile va in-
fatisia tipariulu.

E lucru firescu, ca nu poté si totu ce se tipa-
resce: bunu, folositoru, bine nimeritu. Decatu ajunge
de multe ori a cunóisce lucrulu si a alege prin
ratuine a editorului, carea are voia de a combiná
saptele si resultatele loru in trecutu, presentu si in
venitoriu.

Cá sa ne servim de una exemplu si acésta,
ne spune internulu nostru, ca e destulu de justificatoriu
pentru noi, déca acum ne ocupam' tem'a
acésta, — sa cugetam' la starea nostra de fatia si
vomu yedé, ca noi romanii, ori cate s'a disu si scrisu,
amu tñotu dinaintea ochilor nostri aperarea dem-
nitatiue nostre natuunale, mai antau pre bas'a legi-
loru eterne, iéra mai tardu pre bas'a legiloru acui-
site in modu constitutioanal si vomu tiné nestramu-
tata pâna candu acea demnitate natuunala o vomu
vedé asigurata in contr'a ori-cârui viscolu ne-aru
puté amenintia.

Aru fi asiá dara, pre lunga cele de mai susu,
dorintia nostra, ca toti cati cetescu si cati scriu,
acésta sa nu o perda din vedere; pentruca numai
asiá se voru puté dreptu si bine orientá in fluctua-
tioniile miscărilor de fatia.

Unu edificiu pusu pre base reale solide va pu-
te si inundatu; elu insa va resistá undelor, cari
nici odata nu potu ave duratale, si mai tardu elu
iéra va reda comoditatea obicinuita locuitorilor sei,
precum li-a datu in tempulu pericolului securulu seu
asilu de scapare.

Din Pest'a.

Dlu Simeonn Balomiri deputatulu Sabiu-
sului si-au datu dietei acreditivele sele.

In 20 Marte nou éca sosescse elaboratulu co-
missiunei la desbatere, in privintira afacerilor co-
mune. Insemnatatea discussiunei acestui elaboratul
este intrarea in o fasa noua istorica, carea deschide
unu viitoru inca necalculabilu pâna acum. Pe ban-
ca ministeriala se afla toti ministri. In logea mag-
natilor se vedu min. de Beust, Beke si Wüllers-
torff. Presedinte e Szentkiralyi.

Dupa mai multe incorse ce se iau un'a caté
una, vine la ordinea dilei, elaboratulu de 67. Böször-
mény iea mai antau cuventulu, apeléza la regulamentul casei, la dechiararile facute in ad-
resele dela 1861, la restituirea intréga a consti-
tuuienei, in carea vorbitorulu vrea sa se cuprinda
municipiele si incoronarea regelui. Elu cere in fine
amanarea desbaterei asupra elaboratului pâna
dupa incoronarea regelui. Propunerea facuta din
partea vorbitorului in intielesulu acesta nu se pri-
mesce.

Presedintele pune la votu déca cas'a privesce
că cetate: elaboratulu majoritatiei si minoritatiei si
propunerea lui Madarasz, cari suntu la ordinea dilei.
Majoritatea casei primesce. Dupa o obser-
vare din partea lui Bonis: ca dupa lege, la cererea
unui deputatu macaru, cas'a aru si datoria a con-
cede cetatea elaboratorului — se deschide desbaterea
generală.

Celu dintau oratoru e din stâng'a casei, Bela
Keglevich. Elu vrea sa sustina constitui-
neá perfecta. In uniunea Ungariei cu Austri'a du-
pa cum e statorita in elaboratul elu vede pericolu.
Este contra votului majoritatiei.

I. Banu Arata ca constituiunea Ungariei au
sciutu sa se acomodeze totudin'a spiritului tem-
pului si cu tote aceste la fia-care acomodare erau
multi cari profetiú perirea Ungariei. Momentele
cele de acomodare, seú mai bine de prefacere, au
fostu candu St. Stefanu au pusu coron'a regala pre
capu; candu s'a datu bulla aurea; candu s'a ga-
tatu lioia Arpadiloru; periodulu electoralu; venirea
sub cas'a Habsburg; Leopold I; sanctiunea prag-
matica; legile din 1848. E pentru votulu majoritatiei.

Madarasz arata, ca prin votulu majoritatiei
Ungari'a, carea dupa constituiunea ei e unu ce
intregu, devine jumetatea unui intregu. Ungari'a nu
are nici o detoria a aperá pre Austri'a, argumentu
e, ca Maria Theresia a rugat u pre Ungari'a sa
dea ajutoriulu seu. E contra votului majoritatiei.

Dany. E pentru votulu majoritatiei.

Kálla y contra, pentruca ce garantiza legile
din 1848, elaboratulu pune totu in intrebare si sa-
crifica totu pentru ce s'a luptat Ungari'a de 300
de ani.

P. Somich vrea ca Ungari'a sa ieșa din
stagnatiune. Arata ca si in art. III dela 1848 e
vorba de afaceri comune; ca cei ce se poté statui
cu altii suntu autonomi. E pentru votulu majori-
tatiei.

Mai vorbescu doi unul pentru si altul contra
votului majoritatiei si siedint'a se inchetă.

In 21 Marte se continua desbaterea generala
Col. Tisz a dice, ca votulu majoritatiei nu se poté
primi din trei cause: din punctu de vedere alu in-
dependintiei; din punctu de vedere constitutionalu
si in fine din punctu de vedere alu scopului. Se
poté, dice elu intre altele, ca prin primirea votuluf
majoritatiei natuunea se va smili mai libera, mai se-
ricita; dara acestea le cumpera natuunea cu pre-
tiulu celu scumpu alu terenului istoricu. E contra
votului majoritatiei.

Br. Eötvös (ministrul de culte si instr pub.)
Natiunea nu poté sta la legile din 1848. Con-
vingerea aceea nu se poté negá, ca a sositu tem-
pulu, candu trebue ingrijitu, ca principiile depuse
in legile din 1848 sa capete valórea loru practica.

Acésta se poté ajunge prin elaboratulu majoritatieri
pentruca acesta cuprinde: 1. garantia deplina de
independintia si autonomia Ungariei; 2. garantia in
privint'a legaturei celorale tieri ale M. S., pen-
tru cari s'a facutu dejá atatea sacrificii; 3. garantia
pentru aceea, ca natuunea sa aiba influintia rece-
runt la tote sacrificiile, cate i se ceru. Elaboratulu
ofera mijlocele, de a aseturá pre Ungari'a nu numai
contr'a periculeloru de acum, ci si in contr'a celoru
venitóre. Spre acestu sfersitu e de lipsa, ca monarhia
sa se întârseca. Puterea Ungariei singura nu a-
junge; arunce cine-va numai o ochire asupra for-
matiunei statelor de acum dupa principiulu amal-
gamarei natuunalitiloru si va asta, ca Ungari'a de-
sine e pré debila. Intregitatea Austriei conditiuneaza
pre cea a Ungariei si vice versa. — E pentru vo-
tulu majoritatiei.

Jokai. Dupa elu Ungari'a trebuie sa ese
din rol'a cea dubia sa-si arate colorea. Pune in-
trebarea ca ce se va face déca cei de dincolo de
Laita nu voru primi sistem'a delegatiunilor. Drep-
turile acestor'a se potu secuстрá, déca nu voru vrea
sa primesc elaboratulu. Fatia cu ei dora nu se-
va intrebuinta provisoriulu, asedi'a, auditori, censori
etc. pentru a scintu, ca numai atunci are o con-
stitutiune valóre candu indestulesce pre poporu. E
contra votului majoritatiei.

G. Ioanoviciu. Aduce de exemplu pre
Svedia si Norvegia unde pre lunga tota uniuinea
personală există indatorire pentru aperare comună.
E pentru votulu majoritatiei.

Mai vorbescu doi inst unulu contra si altul
pentru votulu majoritatiei si apoi se inchetă siedin-

ti'a la 1 ora, din cauza ca are sa se tina unu consiliu ministerial.

In siedint'a din 22 mai vorbesu la desbaterea generala inca 10 insi, cinci pro si cinci contra.

Evenimente politice.

Sabitu 15 Martiu

Majestatea Sea s'a intorsu in 24 Marte n. la Vien'a se astépta insa sa se reintórea cătu mai curendu iéra la Pest'a. Unu telegr. la „Sieb. Bl.“ spune ca Maj. Sea s'a si intorsu eri.

In siedint'a dela 26 Marte n. fu recercata comisiunea naționalitătilor a grabi cu lucrările sele. (tel. „Hrm. Ztg.“)

La cestiunea Germaniei impartâsimu dupa diuastic'a din Vien'a urmatorele :

Cestiunea germana ia unu decursu iute de totu ; ceea ce vrea sa ne puna celu mai cutediatoriu politicu conjecturalu inca in perspectiva, aceea o vedemus dejá implinita. Eramu surprinsi, candu nu de multu in parlamentulu nordicu germanu se otârise lini'a dela Main de locu de repausu si de statiune de carbuni ; astadi scimu, ca lini'a dela Main, cea ascurata prin tractate solemne in adeveru nici decum nu au esistat. In Berlinu si totudeodata si in München se publica pre cale oficioasa tractatele identice de federatiune, care le-au incheiatu Prus. si cu Bavar'i'a in 22 Augustu, iéra cu Baden, in 17 Augustu 1866.

Insemnatatea documintelor acestora, precum si a momentului, care s'au alesu pentru publicarea loru, este invederata. Asiá dara federatiunea din Sudu este numai o fictiune vana ; in fapta Regele Prussiei dispune asupr'a intregei armate de resbelu din Germania, va sa dica este domnu preste Germania ; pre calea diplomatiei seu a federatiunei, nu se mai pote apera nimenea in contr'a imperiului prussianu de 40 milioane locuitori, elu este intâritu, si numai cu forti'a aru putea succede alu desface carasi. Fôrte multu s'au simtitu premieriulu (primariulu prussianu) celu cutediatoriu, dupa vorbirile ce s'au tinutu in camer'a din Parisu si din Berlinu, indemnatu, a spune adeverulu acest'a curat in fati'a lumiei. Semnulu se dedu si publicarile urmaro. Regele Wilhelm nu este numai domnu eventualu asupr'a intregei armate de resbelu din contingentele din Germania sudica si premieriulu lui dispune dejá astadi de organele regimelor din Germania sudica (de media-di) ca si asupr'a diuariului „Staatsanzeiger“ din Berlin. De ca i-aru si fostu cunoscute lui Thiers tractatele amintite inainte dejá cu optu dile, atuncea de si-guru aru si vorbitu in cuventulu seu din 14 c. cu infocare si mai mare ; astadi vorbesce cáttra Francia si Austr'a lucrulu fapticu cu mai mare energia, decat cum aru puté vorbi ori ce oratoru. A impedece seu a nimici unitatea germana, aru si o intreprindere, care abia aru si cu putintia ; ca sa se unescu Austr'a cu ea, nu se poate gandi, de órece tocmai Austr'a e objectulu dupa cari si 'ntinde mânile ; ce ne mai remane e, ca sa ne aparâmu in contr'a ei (unitatiei germane). Tractatulu de apărare cu Bavar'i'a datéza din 22 Augustu, celu cu Baden din 17 Augustu 1866. In pacea din Praha din 23 Augustu art. IV se stipuleza (otaresce) lini'a dela Main si esistint'a internaționala independenta a statelor din sudu, precandu prin tractatul premergătoré erá dejá delaturata. — Unu cinismu, carele intr'adeveru chiaru si in tempurile nostre poate si surprindatoru, carele insa ne arata numai, ca ce incredere se poate dà in genere tractatelor. In afara e avisata Austr'a acum'a mai multu ca de altadata la o aliantia cu Francia : care nu are de baza documente de harthia, ci relatuni si unelte fôrte reali. Nu cu putinu mai multu decatul tractatele dinafara, i poate ajutá constitutiunea interna. Numai unu regimentu ratiunala si binevoitoru, carele sa pote grija de interesele morale si materiale ale cetatiilor de statu si sa lege strinsu de sustinerea statului fal'a si folosulu cetatiilor, poate armá pre Austr'a incontr'a periculeloru, care se apropia cu o amenintare totu mai mare. —

In Prussia s'a serbatu diu'a nascerei la care au luat parte afara de Regele Saxoniei toti suveranii federati.

In Italia se astépta o criza ministeriala.

Regele Italiei au deschisu in 22 Marte Parlamentulu cu unu cuventu de tronu fôrte moderat si impacatoriu, carele merita recunoscint'a generala.

Din Rom'a se scrie (in 14 Marte n.). A-

laltaeri sér'a se dice, ca au trecutu trupele italiiane in finatul statului papal la Ceprano si a intratu in Frosinone, si inca chiamati de Pap'a, pre basea unei conventiuni verbale intre acest'a si regimulu din Florentia. Despre acésta impregiurare se vorbesu urmatorele : Pap'a inspaimentat de crescerea brigantagiului (telhariei) in Latium inferiore si necessitat de nenumerate reclamatiuni, au dechierat cardinalilor, ca e detoria, care trece preste tota detoriele, a eliberá pre poporu de plag'a acésta ; ca trupele sele nu suntu in stare de a o gâtá cu monstruositatea acésta si ca de aceea vrea sa chiame trupele italiane. O opusetiune veementa au făcutu cu deosebire cardinalulu Antonelli, cautandu sa abata pre Pap'a dela propulsu seu cutediatoriu, insa in desertu. Conventiunea se dice ca se cuprinde : „Italianii, in numar de 12—15,000 provocati de regimulu papal, potu trece marginile statului papal ; ei vor opera atunci in contilegere cu trupele Papei. Comanda o pôrta generalulu Fontan'a. in urm'a acestei conventiuni a si intratu trupe italiane in delegatiunea Frosinone.

Din isvóre grecesci se spune, ca rescularea in Tessal'a se vede ca ia dimensiuni mai mari. Resculatii s'au impărtisit in bande de cîte 200 insi. Mai multu de 1000 famili din Tessal'a au immigrat in Grecia. Se crede ca unu ce de securu, ca exista o alianta ofensiva si defensiva intre Grecia, Romania, Serbia si Muntenegru. Cretenii se sustinu in pusetiunile loru ; afara de cele trei fortăretie mai tota insul'a e in mânila insurgențiloru. Mustafa Pasila se afla in Ganea si regimulu provisoriu in Sfaki'a.

Din Belgia (19 Marte) ceteru in Zkst urmatore corespondentia :

Calatori'a Principelui nostru la Constantinopole e fipsata pre septembra urmatore. In suit'a regentului voru si : ministrul de resbelu, presedintele senatului, unu consiliariu de statu si mai multi adjutanti. Afara de acest'a pote ca voru mai si si maiestru primu de curte, secretariu privat si doi oficianti din ministeriulu de esterne: Visit'a, ce o va face principale Curtice din Constantinopole nu e decat o formalitate de curtenire. — Mane seu poimâne va aparé unu manifestu alu Domnitorului iei, a cărui cuprinsu inca nu ti-lu potu impartasi. — Dta vei sci dej'a ca serbii au capetatu fortăretie; Pôrta asiá dara totusi sa convinsu de lealitatea serbiloru. Dupa tota semnale, miscările in Tessal'a si Epiru voru luat dimensioni mari. Primavera va deslega multe puteri ascunse. Consulul generalu austriacu de aici au calatorit la curtea c. r. — dupa cum se spune la pr. in. mandatu.

Din Bucuresti ceteru in diuarele de Viena telegrame, cari arata ca starea lucrurilor aco-lo e turburata. — Sa asteptam sa vedem ce ne aduc diuarele de aco-lo in privint'a acest'a. (vedi princ. rom. unite).

Dupa „N. Fr. Pr.“ principale Cus'a a parasit Florentia spre a merge la Odessa si dupa corespondelelei foi incercarea de a agita tierenimea asupr'a Principelui Carolu, aru sta in legatura cu calatori'a mentiunatului domnitoriu.

Revista diuaristica

„Pesti Naplo“ a adusu nisce „consilie“ impartite de contele Teleki asupr'a impregiurarei, ce aru si de a se face in Transilvania.

Lips'a cea d'antaiu dupa dlu Teleki e că Comissariulu regescu sa se denumeasca cătu mai curendu si sa-si incépe activitatea. Esitarea si amanarea cu mesur'a acésta aru aduce tiéra (Transilvania) in starea cea mai insulatore de grigia. Afacerile transilvane sa le conduca comissariulu regescu de asiá, incatul cursulu loru, pre cătu se poate sa sia conformu afaceriloru de dincolo de Delul mare. In comitate, in secuime (in teritoriulu ungurescu si secuiescu dle contele auctor) in cettatile libere si alte comunitati unguresci si secuiesci sa se faca restauratiuni alegandu-se de nou ampliatii dupa prescrierea legilor celor noue. Ce se atinge de cartea funduaria, ministeriulu nu are de a face nici o exceptiune cu Transilvania, pentru a colo nu esista inca cărti funduari. Cu municipiile sasesci nu are lipsa ministeriulu sa faca dispozitii separate, pentru a regula acestea facuta la incepitulu secolului acestui, carea cioplesce dreptul de statua parti, a remas nestirbita.

Cătu pentru curtile de tribunale superioare, doresc c. Teleky că personalulu loru sa se céră, dupa increderea ce si o a sciatu castigá' acest'a dela

concentatieri si sa se delature acei individi, asupr'a căroru s'a radicatu vre-o acusa. Tribunalulu supremu se bucura din partea lui conte de processulu celu mai scurtu, prefacendulu in o sectiune de ministeriu.

In Parisu au făcutu scirea telegrafica despre publicarea tractatelor prussiane din Germania sudica sensatiune fôrte mare, carea se reflectă prin diuariile de acolo. France aru vrea sa esplice cetitorilor sei, ca publicarea tractatelor au urmatu acum'a, pentru Austria s'aru fi incercat de nou cu deadinsulu, că sa tragă la sine regimile din Germania sudica. Patrie le da francesiloru consiliu, ca tractatele acestea aru fi documentat, cătu aru fi avutu de dreptu Francia pre tempulu resbelului de nu au luat nici o pozitie amenintatoare, căci o astfel de impregiurare aru fi grăbitu numai alianța intre nordu si sudu. L'Avenir National insa dice : „Dlu de Bismark nu incetăda a se delecta pre spesele barbatilor nostri de statu. Eri dechiară Dlu Rouher, ca Prussia tota intru tota aru fi cu putinu mai pericolosa pentru noi, că federatiunea germana. Corpul legislativu se invoi cu cuvintele acestea consolatore si votă in sensulu cunoscuta. Insa liniscea acésta nu au tinutu multu. Astazi si face Dlu de Bismark o placere malitiosa, că sa conturbe liniscea prin unu coups (lovitura) teatralu, a cărui secretu i-lu posede acestu barbatu prudinte. Foile oficioase din Berlinu, München si Karlsruhe publica totu deodata acelasi tractat. . . Este greu de a pricepe, cum s'au pututu incheia unu tractat asiá de periculosu pentru noi, fără că sa fie avutu regimulu nostru baremu unu presimtii despre esistint'a lui.“ La Presse se vede necessitatea a dechiară, ca istoria Prussiei din anul 1866 ne oferesc unul dintre cele mai mari exemple de cutesantia si rezolutiune fericita, ce au vediutu vreodata lumea. Temp eschima : „Unitatea germana e gata, e realizata pre lângă tota teoria Dlu Rouher despre cei trei trunchi (troncons). Dlu d. Bismark nu vorbesce nici odata fără de a face unu pasu inainte ; de astădatu insa au făcutu unu pasu fôrte mare. Este cu greu, sa nu vada omulu in publicatiunea acésta neasceptata unu respunsu din partea Prussiei la interpellarea Franciei, si respunsul acest'a este — ceea ce nu se poate ascunde — nimicitoriu pentru politică nostra.“ Opinion National se exprima scurtu : „Prin forția, in puterea dreptului de resbelu, au vrut sa pasăsca Dlu de Bismark la unirea statelor din sudu cu federatiunea nordica germana. Elu au legat regimurile in cerculu celu strengu alu unui tractat, pre care nu-lu mai putura parasi fără periculu ; elu au aratatu fatia cu poporatiunile unu faptu implinitu. Procederea acésta nu corespunde idealului nostru si contele Bismark au comis o erore gravă, ceea ce poate ca si elu insusi o va recunoște mai târziu.“ Journal des Debats se marginesc deocamdata, a impartasi fapta compilata.

Protocolul

siedintelor directiunii Asoc. naționali aradane pentru cultur'a poporului român, tinuta in an. 1866/7.

Siedinta II.

(Ordinaria).

Tinuta in Aradu, in Febr. nou 1867.

Președinte: Directorul secundariu, D. Mironu Romanu.

Membri oficiai: DD. Michailu Bezan, fiscalu ; Teodoru Serbu, economu si Ioanne Goldisius, notariu.

Membru asistent: D. Lazaru Ionescu.

14. Protocolul siedintei prime directiunale tinuta in 20 Ianuariu a. c. dupa dispusetiunea de sub nr. 13 protocolar, s'a autenticat in 23 Ian. a. c. ce

Se ia spre scientia.

15. D. Presedinte directoru secundariu reportăza despre actele presidiale ale directoratului asoc. dela 20 Ian. pâna la 10 Febr. 1867; in sfirul căroru s'au facutu cercetări preliminari cu tintire la efectuarea decisului adunării generale ddto 28 Dec. 1866. Nr. 26 pentru a se eternisa memoria reposatui zelosu naționalistu român Iovu Cresticiu; rezervandu-se colegiului directorialu mersurile decisive in obiectul acestui, apoi s'a facutu ingrijire : ca comisiunea directoriala de sub nr. 2 a. c. cu preferintia sa elucre instructiunile trebuintoase pentru colectantii cercualii, cari aru si de a se constituui cătu mai de curendu; in urm'a in nesul-

tinti neincetatu spre a crește eficacitatea aperării naționale încătu se va putea face săra a crește și sarcinile ticei.

Aceste suntu principalele puncturi ale călei ce ne propnemă a urmă. Aceste suntu cugetările noastre în totă sinceritatea. Isbend'a nostra depinde mai întâi dela D-dieci și apoi dela națiune și dela reprezentantii ei."

Totu în acea siedintia a Camerei se pune în desbatere bugetulu veniturilor. D. Raportore da esplicări asupr'a sumelor propuse și votate la diferitele ministerie pentru cheltuielile, cari in totale se suie la suma de 140,764,925 lei propusi de comisiune și 145,113,376 lei 25 par. votati de adunare. Veniturile propuse de comisiune suntu de 150,008,359 lei; remâne dara unu escedinte de 4 milioane și o suma de câteva sute de mii de lei ce se ieșu dela Cas'a-Stern pentru resiliarea imprumutului de 150 milioane. Impositele directe in suma de 46,126,000 de lei se punu la votu și se primesc fără discusiune, și numai cu o esplicare ceruta de comisiune și data de Ministeriul ca se face în multe părți o nouă evaluare a veniturilor fundarie, care s'au inscris fără scadiule in anul trecut. Impositele indirecte in suma de 42,610,000 lei se primesc. Arendi, chirie și embaticuri in suma de 37,586,000 lei se primesc. Posti telegrafe, taxe de procesu, 6,300,000 lei se primesc. Darea colonielor din Basarabi'a pentru funcționari și granici, a Comunilor București și Iasi contra pompieri, și alte taxe, preste totu 1,438,000, se primesc. Retinerile de 10% din leșuri și pensiuni in sume de 5,400,000 se primesc venitul agentiei din Constantinopole, și mai multe alte venituri mai mici ce se urca in totalu la suma de 2,049,400 lei.

"Ind. Rom."

Varietăți.

** In ministeriul de resbelu se lucra la unu planu, dupa care catalimea recrutilor ce se voru scote de aie înainte din fia-care tiéra (de dincolo de Lai'a?) sa fia asemene și sa nu mai incapa plângerea vre-unei tieri ca e in proportiune pré impovarata.

** Tabl'a regia dupa o scire din M. P. are sa se stramute la Clusiu.

** Comandantele legiunei unguresci, Földváry a indreptat o scrisore către ministrul italianu Ricasoli, prin carea arăta acestui, ca legiunea se desfîntiează și in numele seu și alu legiunilor de sub comand'a sea multimesce pentru tota buna voint'a de carea s'au bucurat ei din partea regimului italianu.

** "K. K." ne spune, ca in bereri'a din Gherla'sa a adunat o societate, la carea ocasiune români ce se aflau de fatia au toastat in saneta ministeriului ungurescu. Sirulu toastelor l'a deschis unu d. Muresianu dicendu: ca déca ministeriul ungurescu va urmă precum a inceputu, adeca déca va servă drepturile romanilor, nașine româna va fi celu mai bunu sotiu elu națiunei magiare. Toastulu fu primitu cu aplausu fără mare. D. Augustu Manteanu in altu toastu accentuează cuvintele Mantuitoriului, unde se dice ca se cade a se bucură mai multu de unu intorsu, decât de nouă dieci și nouă cari mergu calea cea adevărată."

** Din Fagaras iu capata totu acelu diariu lucruri ne mai audite și povestite. Sa te miri ca mai traiescu ómenii pe acolo. Si tóte aceste din cauza ca Capitanulu supremu e românu și apoi ce e și mai ingrozitoru, Capitanulu supremu a fostu membru alu senatului imperialu! Tóte s'aru direge acolo, dupa coresp. lui K. K., déca s'aru denumi unu unguru Capitanu supremu.

** "Magyar Polgár" fóia politica apare in Clusiu de două ori pre septembra sub redactiunea lui K. Papp Miklos. Avemu doi numeri (1 și 3) pâna acum înaintea nostra și putem sa dicem ca redactiunea, că atare și implinește bine detori'a sea. Asupr'a directiunei foieei, carea dupa unele și altele se vede ca stă acolo unde sta și Tisza László, nu dicem nimic'a. Ne place promisiunea din partea-si, ca in tratarea cestiunilor va fi obiectiva, ceea ce amu dorî din partesi și din partea tuturor folilor magiare și corespondentilor lor, fia aceia chiar și dela Fagaras iu.

** Caransebesiu 6 Marte 1867. Nu e mai multu

aina, ci lacru adevăratu, cumea dela Orsiov'a pâna la Boroviciu și Caransebesiu curculéza o petitiune sub ochii oficerilor cu scirea capilor acoperita de o mulțime de subserieri adresata ministeriului ungurescu cu rugarea de a esoperă desființarea acestui regimentu de margini și incorporarea teritoriului acestui cu Ungaria subt unu capu politicu nașionale; de ore-ee acum o sută de ani suntu impliniti decandu acestu regimentu se infiintă, și inca nici de unu comandante român pâna acum nu s'a postu bucără, pe candu serbii și 'n diu'a de astazi ocupă postulu acestu onorificu in acestu regimentu curato romanescu. Capeteniele dela stabn suntu afară de unul slavoni; comandanții companiei cu forte putina exceptiune slavi, la administratiunea de judecătoria susu slavi, la justitia slavi, la secolele centrali slavi, și déca are locu român acesta impregiurare, atunci cine aru mai dice ca regimentulu acesta aru si curat romanescu? căci toti oficerii de naționalitate străina nu sciu, nici ca voiescă a scî de limb'a română, macar o buna diu'a nu dicu. Machnirea acesta au adus pe români la aceea rezoluta cugetare, ca pôle mai bine le va fi sub unguri, cari pâna acum, se purtă cu alta maniera satia cu poporele conlocuitore, fatia cu autonomia bisericiei resaritene, a comunelor și a districelor; și nu-i va pune pe români se contribue pentru muzica căte 60 jugere de pamantu și căte 400 stângeni de lemne pe anu, că sa infiintieze pentru densa unu fondu cătu de mare, sa pôta dice totu jocuri și dicâi nemtiesci, dara romanesci numai atunci, candu-i va placă capelu-maisterului boem.

(d. "Conc.")

** Alaltaeri, Dumineca 5/18 Martiu, M. S. Domnitoriu a adatu unu prânz la care asistau, dimpreuna cu Domnii membri ai ministeiului, prea Sf. Sea Metropolitulu primatul și prea Sf. Sea Metropolitulu Moldovei și Sucevei, D. agentul și consulu generalu alu M. S. Regelui Prusiei, D. președinte alu Camerei, Dnii vice-președinti ai Adunărilor legiuitore și alte notabilități.

Eri, Lunii, M. S. Domnitoriu a primitu in audiencia privata pre d. Agendu și consulu generalu alu M. S. Regelui Prusiei.

La orele 4, D. comite Vecchio di Bayó, fostu agentul și consulu generalu alu M. S. Regelui Italiei a fostu primitu de M. S. in audiencia de concediu.

"Indeped. Kom."

** (Apela la autorii români). Societatea literaria "Junimea" din Iasi posede o tipografie completa, a cărei intrebuintare o pune la dispozițunea autorilor români cu urmatorele condiții:

1) Ori ce manuscriftu romanesceu, a căru oportunitate se va fi constatatu de unu comitetu alesu pentru fia-care opu dintre membrii competenți ai "Junimeei", se va imprimă cu cheltuiel'a Societăției.

2) Din vinderea cărilor tipărite, Societatea își rezerva dreptulu de a se indemniză, socotindu-si cinci galbeni pentru col'a de 16 pagini la un'a mie exemplare formatulu Charpentier. Banii reintăriți au destinarea de a servi la alte publicații de același felu.

3) Odata Societatea indemnizată conf. art. precedentu, totu venitul din vinderea cărilor este alu autorului.

4) Administratiunea tipografiei Societăției este obligata, fatia cu autorii de cărți imprimate la ea, de a le dă din anu in anu socotela despre vinderea cărilorlor loru resp. de a le respunde banii ce li se cuvinu.

5) Ortografi'a cu care se imprima cările românesci ale Societăției, este cea publicata in carte Dlui Maiorescu "Despre scrierea limbii române". Cu tóte acestea Societatea nu impune ortografi'a ei in modu obligatoriu, ci invita numai pre acei autori, cari aru voi sa-si vada scrierile imprimate altfel, că sa mentiunedie acăstă expres.

6) Pentru fipsarea pretiului, cu care sa se vanda o carte imprimata, Societatea se va intielege totudină cu autorulu ei.

7) Autorii, cari cu aceste condiții suntu dispusi a se folosi de înlesnirea ce le prezintă Societatea prin tipografia ei, voru binevoi a adresa manuscriftu loru aceluia din membrii Societăției, care este insarcinat cu administratiunea anuala Tipografiei (Adress'a: Administratorulu tipografiei Societăției "Junimea", casele Bancei). Membrulu administratoru da ceterantia de primire, înainteaza manuscriftu in desbaterea Societăției și, la casu de primire se obliga in numele Societăției la editarea

manuscriptului sub conditiile cuprinse in acestu apel.

8) Manuscrtele care nu voru paré Comitetul Societăției apte pentru imprimat, se voru inapoi indata autorilor loru.

9) In privinta priorităției la punerea sub presa vor fi preferite cările pentru usulu scolelor. „Conv. lit.“

** Se acordă drepturile de cetățieni români dd. William Edward Gladstone, John Arthur Roebuck, Jules Michelet, Edgard Quinet, St. Marc Girardin, Ioann Enrich Abdolonyme Ubicini și Paulu T. Bataillard. Se recunoște dlui Petru Suciu titlu de cetățean român, că sa se pôta bucura de toate drepturile civile și politice.

** Contingentulu de militari din diferitele state ale confederatiunei Germanie de Nordu, ce trebuie sa ea fie-care dupa cuprinderea Art. 56 și 58 din proiectul de constituție pentru confederatiunca Germanie de Nordu dupa conscripția poporului dela 1866, "Almanachulu parlamentului, de Hirth" lu publica precum urmează:

	Numerulu armatei permanente anuale.	Cheltuielile Thaleri
I. Prussi'a a. părțile vechi ale trei	192551	43323975
Prussi'a b. părțile noi ale trei	43229	9726525
Sum'a regatului Prussi'a	235780	53050500
II. Sassonia	23440	5274000
III. Mecklenburg Sverin	5526	1246350
IV. " Strelitz	990	202750
V. Oldenburg	3144	705400
VI. Vaimar	2802	630450
VII. Hessen dela Nordulu riu-lui Main	2525	568125
VIII. Braunschweig	2927	658575
IX. Anhalt	1930	434250
X. I. Mainingen	1781	400725
XI. I. Coburg-Gotha	1645	370125
XII. S. Attenburg	1418	319050
XIII. Lippe Detmond	1113	250425
XIV. Valdeck	591	132975
XV. Svazburg Rudolstadt	738	165050
XVI. " Sonderhausen	662	148950
XVII. Reus din lini'a jan.	865	194625
XVIII. Svarzburg Lippe	314	70650
XIX. Reus lini'a maj.	439	98073
XX. Hamburg	2299	517275
XXI. Lubek	506	113850
XXII. Bremen	1041	234225
Sum'a	592,477	65,820835

Nr. 7-3

Concursu

Pentru ocuparea postului de alu treilea parochu la biserică resaritena ortodoxa cu chramulu Sf. Nicolau din Brasovu, se scrie prin acăstă concursu, cu terminu pâna la Dumineca Floriloru 9/21 Aprile 1867.

Concurrentii la acestu postu, cari trebuie sa fie clerici absoluti, deprinsi căli-va ani in chiemarea invatatorescă, provediti cu atestatulu Maritului Consistoriu archidicesanu, despre cuaificationea loru de a imbracă postulu preotescu, precum si cu atestatul despre purtarea politica și morala; au de a-si tramite la subsrisulu Comitetu petițiunile loru, instruite cu documintele despre posiederea recerintelor atinse.

Brasovu 26 Fauru 1867.

Comitetul parochialu, dela biserică ortodoxă resaritena, cu chramulu S. Nicolae din Brasovu.

Nr. 6-3

Edictu

Ioann Savu din Comuna Mohu in Scaunulu Sabiului, in Transilvania, care de siepte ani, cu ne credintia, parasindu-si pre legiuia Sea sotie Maria lui Mathew Medrea din Comuna Noua romanescu in comitatulu Albei superiore, au pribegit in lume, se provoca prin acăstă, că in terminu de unu anu de dile, dela datulu de fatia, cu atât'a mai tare, să se presentedie mantea subsrisului foru matrimoniale, cu căto, că la din contra, procesulu matrimonial asupra-i pornit, si in absentia densului, la intielesulu SS. canone, ale bisericiei noastre gr. res. se va decide.

Sabiul 1 Martiu 1867 st. v. Forulu Protopop. gr. res. alu Tract. Sabiului alu II-lea Ioann Panoviciu Protopopu.